

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi és anyagi illetéközlemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők. Híreiratok nem adóznak vissza.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Éder János. Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 8 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel</p>
---	--	--

A kisember hitele.

A magyar közgazdasági élet egyik legkiválóbb baja, hogy az ugynevezett kisemberek zöld ágra nem vergődhetnek. Nincs az iránt érzék, hogy az emberek legtöbbször megéllhetését elősegítsék. Csak a már megizmosodott tényezők élvezik azt a kizárólagosságot, hogy mindenfelől dédelgetik őket. Példa rá az iparpártolás is. A gazdag gyárosok állami támogatásban részesülnek, a kisiparosoknak pedig azt a jóakaró tanácsot adják, hogy hagyjanak fel mesterségükkel és menjenek dolgozni — gyárakba, azokba a gyárakba, melyeket az állam oly bőkezűen segélyez.

Még kirívóbb a helyzet hitel dolgában. A jómóduak hitele — ha nem mindig korlátlan is — mindenesetre aránytalanul nagy. Ellenben az, aki leginkább szorul hitelre, legyen bár munkássága, megbízhatósága révén, csekély vagyonaéhoz mérten hitelképes, nem igen kaphat hitelt, de ha kap is, jóval nagyobb kamatot fizet, mint a vagyonos ember.

Azelőtt a kisemberek csak horribilis kamatok fizetése ellen kaphattak nagynehezen hitelt. Valóságos rablógarázdálkodás kapott lábra ama hitelezés körül, melyben a kisembereknek volt része. Szövetkeztek, pénzes emberek, ügynők, közvetítők, sokszor legképtelenebb ürügyek alatt zsebelték a

szegény adósok keservesen keresett koronáit és vigan folyt a leplezett, sőt nem ritkán a legszemérmelenebb nyílt uzsora is.

Fölzudult az egész közvélemény és végre a sürü panaszok zokszava eljutott ama fórumok elé, amelyek hivatala vannak e bajokon segíteni. A sok évtizedes panaszolás végre meghallgatást nyert. Kurtán végeztek az uzsorás pénzelőkkal. Lehetetlenné tették üzletüket. A nagy bankok, melyektől a kisembek olcsó hitelt élveztek, minden teketória nélkül bedugaszolták a pénzforrást. A szegény adósokat új végrehajtási törvény védi és a 100–200 százalékos kölcsönöknek végleg befellegzett.

Azt kellene hinni, hogy ezekkel a nagyszerű intézkedésekkel a kisemberek immár mód fölött megvannak elégedve. De ismét egyszer bebizonyult, hogy a világ háládatlan. A kisemberek most még jobban zugolódnak, mint azelőtt. Nem tudják méltányolni azt a nagy áldást, hogy nem lehet őket kiszípolozni.

Dehát mi lehet a bajuk, mi a kívánságuk, mikor most már kiszabadították őket az uzsorások karmai közül. Furcsa! Ismét vissza akarnak azok közé jutni! Mert az emlegetett nagy javítás eredményezte ugyan, hogy nem kell apró kölcsönök után horribilis kamatokat fizetni, de egyúttal azzal a következménnyel is járt, hogy a kis-

ember most már semilyen hitelt se kap — se drágát, se olcsót.

Igen kényelmes megoldása a kérdésnek az: hogy hát akkor ne vegyen igénybe hitelt — akárcsak a tanács, hogy a kisiparos dolgozzon a gyárban. Mert valahogyan a kis mester a gyári csekély napszamból nem képes fenntartani önmagát és családját, csak úgy nem áll módjában kicsi kézi üzemet valamelyes csekély tőkéske nélkül tovább vezetni. Igaz, hogy megbekiáltó bűn, a kis iparos, a kis kereskedő szükség helyzetét kiaknázni és tőle uzsorakamatot szedni, de ennél még százszorta nagyobb a csapás, amely a hitel teljes megvonása által ért. Ha a kisember eddig minden 100 korona után negyedévenként 20–25 korona, rémséges kamatot fizetett, (előfordult biz erre példa!), az az egy kedvezménye mégis megmaradt, hogy a 100 korona tőkét, munkája segítségével, gyümölcsöztethette és ha mindjárt kinnal bajjal is, mégis családostul meg tudott élni. A famozus javítások azonban megvonják tőle ennek a lehetőségét. Nem perelhetik, nem foglalhatnak, nem licitálhatnak nála, de meg van neki engedve, hogy ezzel a megnyugtató tudattal — éhen halhasson.

Nem — világos, hogy ez nem lehet a helyes megoldás. Az ország százezreinek érdeke azt kívánja, hogy az atyai gondoskodás ilyen ferdeségeitől megóvassanak. Józan

TARICA

A titokzatos fogoly. Az álaré.

Franciaország történelmében több olyan megoldatlan kérdés van, amely örökké új marad: ezek közé tartozik a meggyilkolt XVI. Lajos fiának a titokzatos sorsa, és a vasálarcu ember misztikus története. Időnkint mindig akad egy-egy tudós, aki úgy véli, hogy a titokzatos kérdésekre meg tud felelni, de aztán más történészek csakhamar bebizonyítják, hogy a valóságot e kérdésekben még mindig homály borítja. Jelenleg a francia történelmi irodalom a vasálarcu ember kilétének felderítésén fáradozik, s vannak, akik a személyét egész biztosan vélik megállapíthatni, bárha alig volt még ember, aki több nevet viselt volna, mint a francia történelem ez a fregolija. Egyszer Fouquet, vagy Vermandois gróf, máskor Montmouth Beaufort, Mallioli néven vagy mint Mantua hercegének a követe szerepelt az állami

— fogházban. Amikor még élt, a nép tanításiája Cromwell fiának hitte, később pedig az idősebb Dumas képzeletében XVI. Lajos testvére lett. A valószínűség amellet szól, hogy ez a titokzatos ember, — akinek az álarca különben nem vasból, hanem feketé bársonyból volt, — korántsem érdemelte meg azt a nagy tekintélyt, amelynek örvendett. Eustach Danger — vagy d, Angernek hívták s nem volt sem a király fivére, sem a híres emlékeztető lord fia, hanem egy közönséges kém, akinek a száját be akarták fogni, nehogy valami nagy titkot, amelynek birtokában volt, elárulhasson.

Legalább ezt mondta Lounis Matte megjelent új könyvében, amelynek címe: Politikai bűntettek XIV. Lajos korában.

1669 július 16-án Louvics miniszter a Pignerol fogház igazgatójának egy Estach Danger nevű rab internálását jelzi, s egyben arra kéri az igazgatót, hogy a rabot a külvilágtól teljesen zárja el. Keressen ki ön számára egy cellát, — így írta a miniszter, — amelynek ablakát sehonnan sem lehet megközelíteni, s amelyet több elzárt ajtó választ el a börtönortól is. A

nyomorultnak, aki e cella lakója lesz, az eledelét önnek szabad hozzá bevinni, s ez alkalommal ovakodjék csak egy szavára is hallgatni. Ha a rab beszélni akar, fenyegetse meg halálbüntetéssel. Ne felejtse el, hogy szolgálomással van dolga, akinek nem dukál a jó bánásmód...

Joggal kérdezhetők ezután, vajjon nem látszanak-e e óvintézkedések egy szolgálóval szemben tulszigorunak?

És emellet Louvis ahányszor csak Saint-Marsnak írt, sohasem felejtette el a fogházigazgatót Danger büntetésének szigorú betartására figyelmeztetni. Valóban, a foglyot még csak nem is látta senki! Cellájának ablaka oly magasab volt, hogy csak egy kis darabka eget láthatott. A mikor Saint-Mars igazgatót az Exilles foházhoz helyezték át, foglyát csukott kocsiban magával vitte. Új fogságában Dangernek jó magaviseletéért megengedték, hogy bűneit egy papnak meggyónhassa, s misét hallgathasson. De a papnak nem volt szabad a rab nevét megtudni, tőle előlétele felől kérdezősködni, vagy valamit átvenni.

(Folyt. köv.)

emberi ész szerint nem szabad a bitelezők tulcsapongásait azzal meggátolni, hogy hitelt egyáltalán ne nyújthassanak a kis embernek, hanem arra kell törekedni, hogy az munkásságához képest olcsó hitelt élvezhessen.

A nemzet jóléte függ e kérdés megfelelő megoldásától. A kapitalizmus vasszekerényeinek megtömése nem mozditja elő az általános boldogulást, a nemzetgazdaság hatalma a kis existenciák jólétében rejlik. Ok képezik az ország lakosságának többségét, amelyből a nemzet ereje kerül.

Igenis, vesszenek az uzsorások. De lépjenek helyükbe tisztességes elemek, melyek a kevésbbé tehetősek megélhetését olcsó hitel nyújtásával lehetővé teszik.

Glossák.

— Dr. K. M. —

Házasság. Égben köttetik, a földön feloldatik. Alapja a szerelem volna, de még sem az. Meg is éri a jövő generáció! Ma házasodni gazdasági kérdés. Gazdaságunk pedig a pénzre lévén fektetve, házasodni tulajdonképen pénzkérdés. Hozományadás leginkább oly népeknél fejlődött ki, akiknek ingó vagyonuk volt (zsidók). A társadalmi élet forrongását mutatja, hogy világszerte fontosabb a nő hozománya, mint a férj vagyona. Kezd a nő helyzete áthelyezkedni arra az alapra, ami a kezdetleges társadalmakban volt: a nő volt a társadalom és a család sulypontja. Csak az a baj, hogy most nem erkölcsi, hanem anyagi sulyponttá kezd válni. Mert abban nem volna baj, hogy a nőn feküdne a család erkölcsi helyzete, de az már mérhetetlen baj volna, ha anyagilag is az dominálna a családban. Mert a nő gyengébb, a társadalom vagyoni helyzetét rá bízni nem lehet. A szépséges szerelem pedig ily körülmények között vész, vagy csapássá válik. Ugy látszik, az élet nyomorúságával fizeti meg, aki szerelemből házasodik. Ha pedig nem szerelemből házasodik, azt meg a társadalom sanyal meg. Mert csak a szerelem képes létrehozni egészséges, erős, a társadalomnak megfelelő utódokat. A mai helyzetet okvetlen a degenerálódás követi. Nem jól van ez így.

Életküzdelem. Mindig volt, mindig lesz, így hozza magával a természet rendje. Ez a natural selectión. Az erős legyőzi s megeszi a gyengét, elrabolja vagyonát. A civilizáció csak a küzdés eszközeit szelidítette, de a küzdés maga ugyanaz maradt. Régente loptak, raboltak, erőszakoskodtak, a jobbágy is, a várur is. Csak hogy a jobbágy csak a maga fajtáját rabolta ki, a várur mindenkiket, a jobbágyot a kereskedőt, a másik várurat. A vallás csak szelidítette az erőszakoskodást (Teuga Dei). Ezt csinálná ma a tudomány, a filozófia. Később aztán árulkodtak, fondorkodtak, — eladták egymást, a hazát, hogy megszerezzék a birtokot. Ma is ugyanazt csinálják, hogy megszerezzék a pénzt vagy állást, csak hogy finomabb modorban. Ma a küzdés főszekőze a család, a polgári és büntető család (fraus criminalis civilis) fondorkodás, áskálódás, politika, rágalmozás, pletyka, protectio hajházás. A cél ma is ez: megsemmisíteni, féltetenni a másik embert, hogy helyére jussunk, garasonként megkárosítani, hogy meggazdagodjunk. Van-e olyan ember ma, kit meg nem csaltak,

aki ellen nem intrikáltak? S az igazság, a védelem? Tökéletlen, mint minden emberi intézmény! Mert élni kell, s inkább én éljek, mint más. Mindenki harca mindenki ellen: ez az élet. Erre azután jó minden eszköz, csak a törvény utól ne érjen. A lelkiismeret? Erre ugyan kevés ember hallgat. A társadalmi fejlődés, eddig úgy látszik csak azt az egyet hozta meg, hogy az egvén kizsákmányolása helyett nagyobb mérvet kezd ölteni a tömegek kizsákmányolása. (Gründolás, bankbukás, a hitellel való visszaélés, korrupció, protekció, árverési henyák, kartiel, tröst, strájk, hólabda, hitelszövetkezet stb. Gyengébb egyéni harc, és erősebb osztályharc: ez korunk küzdelmének stigmája.

Idealizmus. A nemes lelkek tulajdonsága, de gyakorlatilag nem ér semmit. Égre néz, égben jár, tehát a földön szenvednie kell. S ez volt a sorsa minden idealistának, belőlük lettek a martYROK s az emberiség boldogítói. — Megvetnek benneteket, idealisták, az emberek, — kiknek magas a ti eszmekörötök, mégis csak ti vittétek előre az emberiség sorsát. A nagy ember, aki nem volt idealista, csak rombolni tudott. Példa: Idealisták: Jézus Krisztus, Mohammed, Sokrates, II. József, Nagy Frigyes, Mátyás Király, Luther, Kálvin, Szt István, Nagy Lajos stb. Reális gondolkodású nagyok: Julius Caesar, Scipio Africanus, Kyros, Timurtenk, II. Mohamedd, II. Katalin, I. Napoleon stb.

UJDONSÁGOK.

— **Bánffy Dezső báró meghalt.** A magyar politikai életnek nagy halottja van. Bánffy Dezső báró f. hó 24 én hajnali fél három órakor meghalt. A megboldogult 1848. október 28 án született protestáns szülőktől. Egyháznak holta napjáig kitartó híve és vezére volt. Mint Szolnok-Doboka megyei főispán tünt fel először, később országgyűlési képviselővé választották majd a képviselőház elnöke lett s 1895 ben kormányelnökké nevezte ki Ő Felsége. A legsoványabb magyar politikus volt valamennyi politikusunk között. Ha a magyarság supremáciájáról volt szó, ott kimélettel nem ismert s a magyar imperializmus ellen égvél állandó harcot folytatott. Pályafutása a többi államférfiakkal éppen ellenkező volt. Halála, mint nagy kaliberű politikusnak — vesztesség az országra.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Vannay Ferenc dobsinai polgári iskolai tanár hosszabb szenvedés után e hó 23-án elhunyt. Eme csapás bennünket csongrádiakat is közelebbiől érint, mert majdnem 2 évtizeden át működött a helybeli polgári iskolánál. Az ő kezdeményezésére alakult az „Uri szövetkezet”, melynek elnöke is volt míg Dobsinára át nem helyeztetett. Valamennyien szerettük, mint finom lelkű, előzékeny természetű embert, akit városunk minden egyes polgára igaz szívvel sajnál. Az elhunytban Sággy Mihály polg. isk. tanár és neje sógorukat gyászolják. Nyugodjék békében.

— **A gymnázium ügyében** mult vasárnap népes értekezlet volt a városházán, Sólya Gyula főjegyző referálta, hogy a községnek reménye van arra, hogy a vallás és tanulmányi alap hozzájárulásával kath. gymnáziumot kap. Hegyi Antal, Faragó Antal, Porubszky József és Dr. Vida Sándor hozzászólásai után határozatba ment, hogy Dr. Cicatricis Lajos főispán ur vezetése alatt 50 tagu küldöttség felkeri a kultuszminisiter, hogy Csongrádon első sorban állami főgymnáziumot létesítsen; amennyiben pedig pénzügyi akadályok miatt ez nem lehetséges, megelégszünk felkezeseti jellegű kath. gim-

názium felállításával is, mert a város katholikus népessége s az értekezleten részt vett többi hitfelekezet sem lát semmiféle sérelmet és veszedelmet, kath. főgymnázium felállításában.

— **Megyegyűlés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 30-án tartja rendes évnegyedes közgyűlését, a vármegyeház nagytermében. A közgyűlés tárgysorozatára kitűzött 130 ügy között az általánosabb érdekűek a következők: Alispáni évnegyedes jelentés. — A közigazgatási bizottságba egy évre egy tag választása. — A kereskedelmi miniszter leirata a mindszeni-vásárhelyi törvényhatósági közut műuttá építése tárgyában. A földmivvelésügyi miniszter leirata a munkástelepeken kihasított utca- és csatornaterületek árának megtérítése tárgyában. — A belügyminiszternek a községi és körjegyzők lakbérének a nyugdíj alapjául szolgáló javadalomba beszámítása tárgyában kelt körrendelete. — Bácsbodrog vármegye közönségének körirata a fegyvergyakorlatra behívott tartalékosok és családfentartó póttartalékosok segélyezése tárgyában. — Alispáni előterjesztés a vármegyei állategészségügyi ebadóalap 1910. évi kamatjövdelmének felhasználása tárgyában.

— **Tűzoltók közgyűlése.** A „Csongrádi Önkéntes Tűzoltó Egylet” május hó 25 én a község háza tanácstermében évi rendes közgyűlést tartott, mely alkalommal, — miután a tisztviselők 3 éves megbízatása lejárt, — a tisztújítást is megejtette. — A nagy számmal megjelent tagok élénk érdeklődése mellett letárgyalt napirend után közfelkiáltással egyhangulag megválasztották, elnöknek: Sóhlya Gyula, alelnöknek: Buk Herman, parancsnoknak: Gyánti István, alparancsnoknak: Bozóky Sándor, szakaszparancsnoknak: Nyilas Péter és Csatári Ferenc, tükárnak Robacsinszky József, pénztárnoknak: ifj. Berniczki József, szertárnoknak: Justin János, orvosnak Dr. Dékány Béla, ügyésznek: Dr. Vida Sándor; a választmányba: Bagossy József, Csejtei Lajos, Éder János, Farkas Mór, Kovács Lajos, Dr. Sörös Miklós, Tót Dénes, Zubek Sándor és Antal János. — Kívánjuk, hogy az új tisztikar és választmány a nemes cél szolgálatában, érdemes elnökének vezetése mellett községünk javára, a tűz elleni hatásos védekezés érdekében mindenkor módot találjon életrevaló és erőteljes intézkedéseket tenni.

— **Nyilvános köszönet.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” által f. é. május hó 21-én rendezett májusi táncvigalma alkalmával felhívtettek: Hajdu Rezső: 2 koronát; Ujszászi Antal, Boris Antal: 60-60 fillért; Barnay István Fehér Pál Mózes József: 40-40 fillért; Bori Pál, Pintér János: 20-20 fillért, mely nemes szívű adománvokért halás köszönetet mond a Cs. Ip. K. E.

— **A juhhusnak piacon való árusítása.** Az alsófoku iparhatóságok az 1884: XVII. tc 4. szakaszába ütköző kihágás miatt a törvény 156. szakaszának a) pontja alapján marasztaló ítéletet hoztak, mert egyén a hetivásáron juhhus eladásával huskereskedést üzött anélkül, hogy iparigazolványval rendelkezne. Vádolt főlebezése alapján a kereskedelmi miniszter a vádlottat a terhére rótt kihágás alól fölmentette és egyttal megállapította, hogy a juhhus ételmicik, melyet hetivásáron bárki — iparigazolvány nélkül is — áruba bocsáthat.

— **Cirkus a piacon.** Mint halljuk a Krausz féle cirkust városunk közönsége osztatlan tetszéssel fogadta. Különösen tetszik a műsorban a bohócok mókái, a gyönyörű idomított lovak elővezetése és azok első rendű produkciói. A társulat csak rövid ideig marad és aki egy élvezetes estét kíván eltölteni használja fel mielőbb ezt a kedvező alkalmat.

Használjunk kizárólag első szegedi Dugonics cipőkrémet

az a legjobb a világon, mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

— **A Szegedi Kereskedelmi- és Ipar-kamara.** 1911. évi május hó 30-án (kedden) délután 2 óraker a kamarai székház termében tartandó teljes ülést tart.

A gőzgépezők és kazánfűtők. Legközelebbi képesítő vizsgái. Szegeden június hó 11 napján d. e. 1/2 9 óraker a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körutt 61.) beküldendők.

Klinikai kísérletek a poseni városi kórházban megállapították: A természetes **Ferencz József**-keserűvíz még kövér egyéneknél is aránylag kis adagokban is biztosan és fájdalom nélkül ható hashajtószernek bizonyul. Anélkül, hogy valami különös étrendet kellene követni, a Ferencz József víz változatlan eredménnyel huzamosabb időn át is használható. Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. — A Sztéküldési-igazgatóság Budapesten.

— **Istálló tűz.** Viktor Farkas tanyai lakosnak a napokban az istállójában tűz keletkezett s mire észrevették, a benne levő ló már megfuladt. A tüzet valószínűleg cigarettázó suhanc gyermek okozhatta. A kár 400 korona, melyből 370 korona biztosítás révén megtérül.

— **Beomlott épület.** Oláh István kőműves a városháza háta mögött levő háza alá pincét akart ásni, de a falat nem támogatta fel eléggé s így az óriási robajjal bedőlt, maga alá temetve a lakók bútorait. Szerencse, hogy baleset nem történt, de így is igen ok kárt szenvedtek a lakók, mert a bútoraik hasznavehetetlenné váltak.

— **Csaló cigányasszony.** Nagy napra virradt e hó 24-én Pap Imre és neje felföldi Terézia, mert nem kisebb vendég érkezett hozzájuk, mint a garabonciás diák testvérhuga, aki hosszú bőbeszédűséggel előadta, hogy ő bár most mint közönséges halandó a földön jár, de gyermekkorában a táltosok ellopták a szüleitől és a felegek között nevelkedett s így a garabonciás diákkal együtt élt s mint testvérek tisztelik és szeretik egymást. Ezen összeköttetései révén igen nagy vagyonhoz fogja juttatni Papékat, mert szerinte a házuk padlásán tömérdek kincs van, de a gonosz szellem rajta ül s emiatt szükségé lenne egy párna tollra, hogy a gonosz szellemet kiengesztelje azzal, hogy a tollat éjjélkor a keresztuton széjjel szórja. Pap maga sietett a párnatok telegyömöszölésével, örült, hogy ilyen olycsón jut szép vagyonhoz. Hej lesz akkor dárídó, hegyen-völgyön lakodalom. Csak mikor a nagy vendég a tollal elment, újságolta a dolgot a szomszédoknak, akik elhitették Pappal, hogy csaló kezébe került. — Sietett a csendőrséghez, akik a garabonciásdiákat Csurár Regina csanyteleki cigányasszony személyében kinyomozták s átadták a járásbírósnak. Regina asszony megígérte, hogy többször nem csap fel garabonciás diáknak, sőt azt is letagadta, hogy ő a táltosokkal volna barátságban.

— **A helybeli kir. adóhivatal** hivatalos óráit június hó 1-től kezdve további rendelkezésig reggeli 7 órától déli 1 óráig állapította meg a szegedi pénzügyigazgatóság. Figyelmeztetjük, tehát a lakosságot, hogy ezen hivatalnál intézendő ügyeivel déli 12 óráig jelentkezzék.

— **Tűz.** Folyó hó 23-án a Reiss Herman tulajdonát képező Krepálek-féle tanyán egy kazai szalma ismeretlen okból leégett.

— **Aranka irtás.** Ismételten figyelmeztetik a közönséget, hogy az aranka irtást foganatosítsák mert június 1-én tul a mulasztók fel fognak jelenteni.

Csongrád község előljárásgától.

ad: 4522.911. szám.

Hirdetmény.

Tudomására hozatik a gazdaközönségnek, hogy a Magyar Gazda Szövetség 1911. évi június hó 21-én d. e. 10 óraker Kecskeméten a Katona József sétányon éves rendes közgyűlést tart.

Felhivattak az érdeklődő gazdák, hogy akik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy kedvezményes vasuti jegy kieszközlése végett is Sőya Gyula főjegyzőnél június hó 3-ig jelentkezzenek. Csongrád, 1911. évi május 27-én.

Községi előljárásgától.

Hirdetmény.

Másolat. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. 17914-VI-D. 1911. szám. Valamennyi törvényhatóság közönségének. Értetem a Cimet, hogy az Országos Gőzkazán-vizsgáló Egyesületet felhatalmaztam, miszerint tagjainak iparicélokra szolgáló gőzkazánjait, gőztulhevíítőit és gőztartóit a fennálló rndeleteknek megfelelően, — az állami közegek helyett átruházot hatáskörben megvizsgálja, a felügyeletet és ellenőrzést gvakorolja s a megtartott vizsgálatokról államérvényes bizonylatokat állítson ki. Az Egyesületnek általam jóváhagyotalapszabályait a Cimnek idecsatoltan azzal küldöm meg, hogy az Egyesületnek működése megkezdhetésére az engedélyt egyidejűleg megadtam. Budapest, 1911. évi április hó 22 én. Hieronymi s. k. Csongrád-vármegye alispánjától. 2986/alisp 911 szám. Végzés Szentos város polgármesterének, a járási főszolgabíráknak és a községi előljárásgoknak. Kereskedelemügyi miniszter ur fenti körrendeletét tudomásvétel és minél szélesebb körben való közhírrététel végett közlöm. Szentos, 1911. évi május hó 5-én. Alispán.

Csongrád, 1911. évi május hó 19-én.

Előljárásgától.

ad: 295.2911. szám.

Hirdetmény.

Értetem az edőfizetőket hogy Csongrád község 1911. évi A. utadó kirovási lajstroma elkészültvén, az folyó évi május 27-től június hó 10-ig terjedő 15 nap alatt a község adóügyi jegyzői hivatalában közszemlére van kitéve. Ezen idő alatt az bárki által betekinthező és ellene az előljárásgnál felszólamlással lehet élni. Csongrád, 1911. május hó 23-án.

Fekete főszolgabíró.

7823. sz. 1911.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári pünkösdi

országos vásár

folyó évi június hó 1-től bezárólag június hó 5-éig fog megtartatni. Temesvárott, 1911. május hó 16.

A városi főkapitányságtól. **Beé Ferenc**, főkapitány.

Figyelmeztetés.

Hasított körmű állatok (szarvasmarha, sertés, juh) felhajtása ezen vásár alkalmával **nincs megengedve.**

A lóvásár ellenben megtartatik.

Bánáti ló-, gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása vzhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz. köszvény, ischiás izadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mód és szénsavs fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem kitűnő vendéglők, állandó, elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katona zene, tennispálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fényeserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix fürdő állomására naponta. Posta, távirtda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyuvíz.
Kapható úsványvízkereskedésekben és gyógyszerüzakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tűdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Azztában szenvedők már rövid használat után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulus, mirigyduzsadásos, szem-és orrhurutos gyermekoknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolásu SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Németország).

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára üvegenként 4 korona.

A csongrádi járás főszolgabirájától.

930/911. szám.

Pályázati hirdetés.

A Csongrád nagyközségben viselt községi bírói, helyettes bírói, 4 tanácsbeli, közpénztárnoki, adópénztárnoki, közgyámi és ügyészi állásnak az 1886. évi XXII. tcvk. 69. §-a értelmében folyó évi június hó 30-án, június hó 1-től terjedő 3 évre tisztújítás után fognak betölteni.

Felhívom azokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy eziránti bejelentéseiket hivatalomhoz folyó évi június hó 27-ik napjának d. u. 5 órájáig szóval vagy írásban tegyék meg. Csongrád, 1911. évi május hó 12-én.

Fekete, s. k.
főszolgabíró.

A közönség szives figyelmébe!

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a Tisza fürdőt megnyitottam, és ez alkalommal uszó tanfolyamot felnyittek és gyermekek számára nyitottam.

Orvosi rendelet szerint

Hidegvíz kúra, leöntésekkel, léglehűtéssel különféle zuhanyok, rendszeres massage, tyukszem vágás. Kitűnő hely iszap és napfürdő használatára villanyozás felnőttek és gyermekek részére.

Csolnakok úgy család mint egyesek részére minden időben.

A tisztelt fürdőközönség részére automata testmérő készülék berendezve. — A vasárnapi fürdőzések úgy mint ezelőtt díjtalanok.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel és közönségnek áldozatkész szolgája

Szigeti Gyula

fürdőtulajdonos.

Egy keveset használt igen jó karban levő, majdnem új, bárkinék megfelelő bicikli, jutányos árért eladó. Megtudható bármely időben Tisza fürdőn.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Csépléshez, gőzkeszántáshoz

legalkalmasabb és leggazdaságosabb a

tatai brikett

szállítja a

Magyar Általános Kőszénbánya

Központi iroda: BUDAPEST, V., Erzsébet tér 19. szám.

Hirdetmény.

Felhivatik a választó közönség, miszerint az 1911. évi június hó 30-án d. e. 9 órakor Csongrád község közházánál tartandó általános községi tisztújításra megjelenni sziveskedjék.

Figyelmeztetik a választó közönség,

miszerint ezen általános tisztújítás alkalmával a község közbáza udvarára csak azon választók fognak bebocsájtatni, kik választói minőségüket a magukkal hozandó adókönyvvel igazolják.

Csongrád, 1911. évi május hó 16-án.

Főszolgabíró megbízásából:
a Községi Előljáróság.

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepedést aratnak

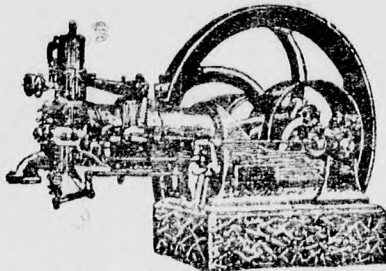
BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás az ország minden állomásra.

Legujabban megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek

Levélcím:

KELLNER ANTAL ÉS FIA Budapest, váci-ut 4.

I g a z a n!

segít
nagyszerűen
utolérhetetlenül
rovar irtáson.

K a p h a t ó k:

Csongrádon,

Keresztény fogy. szövetkezet,

Ifj. Hatvani György,

Piroska Ferenc,

Váradai Jakab

Klein Ferencnél.

Szentesen,

Dobrai Sándor,

Eisler Lajos

Horváth I és társa

Ifj. Kovács Sándor.